

**Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор МНУ імені В.О.Сухомлинського

_____ В. Д. Будак

« ____ » _____ 20__ р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

за спеціальністю 032 Історія та археологія

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація: бакалавр історії, історик, вчитель історії

Розглянуто та затверджено

на засіданні вченої ради

протокол № ____ від _____ 20__ р.

Освітня програма вводиться в дію з

_____ **2019** р.

наказ ректора № ____ від _____ 20__ р.

Миколаїв, 20__ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1. Кафедра історії та археології

Протокол № ___ від _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Н. О. Рижева

Розробники:

1. Керівник проектної групи Господаренко Оксани Валеріївни
кандидат історичних наук, доцент

_____ «___» _____ 20__ р.

Члени проектної групи

2. Хрящевська Людмила Михайлівна
кандидат історичних наук, доцент

_____ «___» _____ 20__ р.

3. Кузовков Володимир Володимирович,
кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та археології

_____ «___» _____ 20__ р.

2. Навчально-методична комісія історичного факультету

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Голова Калкутіна Наталія Володимирівна _____

3. Вчена рада історичного факультету

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Голова вченої ради Господаренко Оксана Валеріївна _____

4. Відділ ліцензування та акредитації

Керівник відділу Данік Наталія Володимирівна _____

5. Навчально-методична комісія МНУ імені В. О. Сухомлинського

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Голова Кузнецова Олена Анатоліївна _____

6. Вчена рада МНУ імені В. О. Сухомлинського

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Голова вченої ради Будак Валерій Дмитрович

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ (за наявності)

А*. Рецензії (представників академічної спільноти (ЗВО, національної та галузевої академій

наук, тощо).

Б*. Відгуки представників професійних асоціацій.

В*. Відгуки представників ринку праці.

Г*. Відгуки випускників та/або здобувачів.

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проєктної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь в конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі, тривалість, кількість кредитів/годин)
Керівник проєктної групи						
Господаренко Оксана Валеріївна	Доцент кафедри історії та археології	Миколаївський державний педагогічний інститут ім. В. Г. Белінського, 1998 р., всесвітня історія та правознавство, вчитель всесвітньої історії та основ правознавства	1) Кандидат історичних наук, 07.00.01 Історія України, Тема «Діяльність місцевих органів влади і самоврядування на Півдні України в 1917-1920 рр.: соціально-економічний аспект», диплом ДК 031378, дата видачі 10.10.2005, Атестаційна колегія, рішення № від 10.10.2005; 2) Доцент кафедри археології, давньої та середньовічної історії, атестат 12ДЦ №032733 дата видачі 26.10.2012 р. Атестаційна колегія протокол 6/02-ДЦ	18 років	<p>П.1. наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection</p> <p>1. Кафа і Тана в системі італійської міжнародної торгівлі XIII-XV ст. // Історичний архів. Наукові студії: Збірник наукових праць. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – Вип. 13. – С. 111-116. (Index Copernicus)</p> <p>2. Про генуезьку присутність на території Миколаївської області: історико-географічні та археологічні зауваження // Емінак: науковий щоквартальник. – 2015. – № 3 (11) (липень-вересень). – С. 54-59. (Index Copernicus)</p> <p>3. Литовсько-ординські стосунки у 50-70-х рр. XIV ст. в контексті італійської політики Мамаї // UkrainaLithuanica: студії з історії Великого князівства Литовського. – К., Інститут історії України НАН України, 2015. – Т. III. – С. 21-30. (Slavic Humanities Index)</p> <p>4. Топографія культових пам'ятників Кафи XIII-XV ст.: історична реконструкція за наративними та археологічними матеріалами // Емінак: науковий щоквартальник. – 2018. – № 3 (23) (липень-вересень). Т. 2. – С. 87-97.</p> <p>П.2. наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених</p>	Направлена на стажування до Науково-дослідного центру «Лукомор'є» Охоронної археологічної служби України інституту археології НАН України відповідно до наказу №25/кв від 03.04.2017 р., термін стажування: 10.04.-12.05.2017 р. Тема: «Нові методи в археології»

				<p>до переліку наукових фахових видань України;</p> <p>1. Кафа і Тана в системі італійської міжнародної торгівлі XIII-XV ст. // Історичний архів. Наукові студії: Збірник наукових праць. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – Вип. 13. – С. 111-116.</p> <p>2. Литовсько-ординські стосунки у 50-70-х рр. XIV ст. в контексті італійської політики Мамає // UkrainaLithuanica: студії з історії Великого князівства Литовського. – К., Інститут історії України НАН України, 2015. – Т. III. – С. 21-30.</p> <p>3. Про генуезьку присутність на території Миколаївської області: історико-географічні та археологічні зауваження // Емінак: науковий щоквартальник. – 2015. – № 3 (11) (липень-вересень). – С. 54-59.</p> <p>П.3. наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії;</p> <p>1. Італійські колонії чорноморського регіону в XIII-XV ст. / Середньовічне Подніпров'я в системі міжцивілізаційних контактів між Балтією та Чорномор'ям. Нариси. – К.: Видавець Олег Філюк, 2017. – С. 107-116. (Колективна монографія)</p> <p>П.7. робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заяченого Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН;</p> <p>Член експертної комісії освітньо-професійної програми Історія зі спеціальності 032 Історія та археологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Вищому навчальному закладі</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>«Український католицький університет», наказ МОН 434-л від 14.12.2017 р.</p> <p>П.10. організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/факультету/відділення (наукової установи)/ інституту/філії/кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи)/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника; Виконання обов'язків завідувача кафедри історії, етнології та археології (вересень-листопад 2017 р.), декан історичного факультету (з грудня 2018 р.)</p> <p>П.14. керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проектів; керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України;</p>
--	--	--	--	--

					<p>виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу</p> <p>Член журі IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з історії (2014, 2016, 2017 рр.)</p> <p>П.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю:</p> <p>Член наукової спілки краєзнавців України</p>	
Члени проектної групи						
<p>Хрящевська Людмила Михайлівна</p>	<p>доцент кафедри історії та археології</p>	<p>Миколаївський державний педагогічний інститут імені В.Г. Белінського, 1994 р., спеціальність: історія, кваліфікація: вчитель історії</p>	<p>1) Кандидат історичних наук, 07.00.01 Історія України, Тема «Господарства німецьких колоністів Південної України (кінець XVIII – початок XX ст.», диплом ДК 024847, дата видачі 30.06.2004, Вища атестаційна комісія України, рішення №13-11/7 від 30.06.2004.</p> <p>2) Доцент кафедри українознавства, атестат 12ДЦ 016839, дата видачі 19.04.2007, Атестаційна колегія, рішення №2/33-Д від 19.04.2007.</p>	<p>17 років</p>	<p>П.2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;</p> <p>1. Соціальні наслідки міграцій сільського населення України в 1989-2001 роках // Емінак: науковий щоквартальник. –№ 1(13). – (січень-березень). – Т. 2. –Київ-Миколаїв, 2016. – 140 с. - С. 69-74.</p> <p>2. Причини, динаміка еміграційних потоків з України та соціально-демографічна характеристика мігрантів у 90-х роках ХХ ст.. роках // Емінак: науковий щоквартальник. –№ 3(15). – (липень-вересень). – Т. 1. – Київ-Миколаїв, 2016. – 130 с. - С. 62-68.</p> <p>3. Демографічна криза та руйнація соціальної інфраструктури в українському селі у 1991-2001 роках // Емінак: науковий щоквартальник. –№ 1(17). – (січень-березень). – Т. 4. – Київ-Миколаїв, 2017. – 139 с. - С. 91-95.</p> <p>4. Динаміка й основні напрямки еміграційних потоків з України у 90-х рр.. ХХ ст.. // Емінак: науковий щоквартальник. –№ 3(19). – (липень-вересень). – Т. 3. – Київ-Миколаїв, 2017. – 143 с. - С. 90-95.</p> <p>5. Мовна структура та рівень урбанізації</p>	<p>Національний університет кораблебудування імені Адмірала Макарова, кафедра соціально-гуманітарних дисциплін. Сертифікат № 13/1010-к/3.06.15. Тема: «Використання в навчальному процесі ВНЗ інтерактивних методів з застосуванням електронних засобів навчання». 30.06.2015 р.</p>

				<p>етнічних меншин в Україні наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв. 2018. № 1 (21) (січень-бередень). Т. 1. 159 с.</p> <p>6. Нормативно-правове забезпечення та проблеми соціального захисту учасників антитерористичної операції та членів їх сімей // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв. 2018. № 4 (24) (жовтень-грудень). Т. 2. 192 с. – С. 87-91.</p> <p>7. Аналіз соціальної структури українського суспільства з початку 1990-х до кінця 2001 років //Гілея: науковий вісник. К., 2019. Випуск 145.</p> <p>П. 3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії.</p> <p>1. Етнонаціональна політика в період незалежності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 208 с.</p> <p>2. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. М. Хрящевська. – Електрон. дані. – Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – 220 с. ISBN 978-966-916-328-8</p> <p>П.8. виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;</p> <p>1. Виконавець теми НДР «Динаміка етносоціальних змін в Україні в 90-ті роки ХХ століття» (№ державної реєстрації: 0113U004470; початок 04.13-закінчення 04.2018);</p> <p>2. Виконавець теми НДР «Комплексне дослідження археологічних пам'яток Нижнього Побужжя III тис. до н.е.–XV ст.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>(пам'яткоохоронний аспект)» (№ державної реєстрації № 0118U003394 . Закінчення 2020 р.</p> <p>3. Виконавець теми НДР «Гібридна війна нового покоління: соціально-політичні, історичні, етнонаціональні, інформаційні виклики та механізми протидії». Закінчення 2020 р.</p> <p>П.12. наявність не менше п'яти авторських свідоцтв та/або патентів загальною кількістю два досягнення</p> <p>1. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 83355 від 30.11.2018</p> <p>Етнонаціональна політика в період незалежності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 208 с.</p> <p>П.15. Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:</p> <p>1. Концепція соціальної динаміки як теоретичний засновок вивчення змін етносоціальних явищ // Аркасівські читання: Україна в контексті історичного розвитку Східної Європи //Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (17-18 квітня 2015 р.). Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2015.- 272 с. - С. 215-218.</p> <p>2. Мовне питання в період розбудови Української держави // The International Scientific Association «Science & Genesis» The International Multidisciplinary Congress «KNOWLEDGE IS POWER, POWER IS KNOWLEDGE!», 27 July, 2015 Vienna (Austria). – P. 289 - P. 249-252.</p> <p>3. Вплив міграційних процесів на зміни у динаміці чисельності населення України у 90-х роках ХХ ст. // Збірник наукових праць «Велес» за матеріалами Міжнародної науково-практичної</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>конференції: «Наука як рушійна антикризова сила», м. Київ: збірник статей (рівень стандартний, академічний рівень)– К.: Центр наукових публікацій, 2015. – 148 с. - С. 41-44.</p> <p>4. Національно-культурні об'єднання як прояв національного відродження та розвиток етнічних меншин в 90-х роках ХХ століття // Науковий журнал «Молодий вчений». - № 1 (28) січень, 2016. – Частина 2. – 155 с. - С. 16-20.</p> <p>5. Трудова міграція України: позитивні та негативні наслідки // Zbior artykutow naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Osiagniecia naukowe, rozwoj, propozycje» z okazji 200-lecia Uniwersytetu Warszawskiego» (29.09.2016-30.09.2016). - Warszawa: Wydawca: Sp.z.o.o. «Diamond trading tour», 2016. – 82 str. – С. 36-38.</p> <p>6. Етнічний вимір міграційних процесів: нелегальна імміграція в Україні // Zbior raportow naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej «European Scientific Conference. Theory. Practice». (30.07.2017-31.07.2017). – Warszawa: Wydawca: Sp.z.o.o. «Diamond trading tour», 2017. – 80 str. – С. 60-62.</p> <p>7. Проблемні питання соціального захисту учасників антитерористичної операції на території України // SCIENCE, RESEARCH, DEVELOPMENT #8 (НАУКА, ИССЛЕДОВАНИЯ, РАЗВИТИЕ.#8 - Berlin (Берлин). – Warszawa, 2018 – 68 str. – S. 32-36.</p> <p>П.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Член наукової спілки краєзнавців України</p>	
Кузовков Володимир Володимирович	Старший викладач кафедри історії та археології	Донецький державний університет, 1999 р., історія, історик, викладач історії	Кандидат історичних наук, 07.00.02. – всесвітня історія, Тема дисертації: «Хозарський каганат	16 років	П.1. Наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН 1 Дипломатія Східної Римської імперії кінця IV	Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін Гуманітарного інституту Національного

			<p>у системі міжнародних відносин (VII-X ст.)», диплом ДК 056969, дата видачі 10.10.2010, Атестаційна колегія, рішення № від 10.10.2010</p>	<p>– початку VI ст. у працях ранніх візантійських істориків // Емінак. Науковий щоквартальник. – 2015. – № 1-2 (10) (січень-червень). - С. 45 – 49. (Index Copernicus)</p> <p>2. Візантія і Багдадський халіфат наприкінці IX – першій половині X ст. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2017. № 2 (18) (квітень-червень). Том 2. С.39-43. (Index Copernicus)</p> <p>3. Конфесіональний фактор у відносинах Візантії та Хозарії у IX – X ст. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2017. № 4 (20) (липень-вересень). Том 1. С. 47 – 52. (Index Copernicus)</p> <p>4. Італія та Візантія: до проблеми політичного статусу остготського королівства у 493 – 540 рр. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2018. № 1 (21) (січень-березень). Том 1. С. 5 – 11.</p> <p>5. Бій бріга «Меркурій» з турецькими лінійними кораблями 14 травня 1829 р.: спроба реконструкції // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2018. № 4 (24) (жовтень-грудень). Том 2. С. 14 -23.</p> <p>П.2. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або патентів загальною кількістю п'ять досягнень</p> <p>1 Дипломатія Східної Римської імперії кінця IV – початку VI ст. у працях ранніх візантійських істориків // Емінак. Науковий щоквартальник. – 2015. – № 1-2 (10) (січень-червень). - С. 45 – 49. (Index Copernicus)</p> <p>2. Візантія і Багдадський халіфат наприкінці IX – першій половині X ст. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2017. № 2 (18) (квітень-червень). Том 2. С.39-43. (Index Copernicus)</p> <p>3. Конфесіональний фактор у відносинах</p>	<p>університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Сертифікат № 11/805 к/13.05.15</p>
--	--	--	---	---	--

				<p>Візантії та Хозарії у IX – X ст. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2017. № 4 (20) (липень-вересень). Том 1. С. 47 – 52. (Index Sopernicus)</p> <p>4. Італія та Візантія: до проблеми політичного статусу остготського королівства у 493 – 540 рр. // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2018. № 1 (21) (січень-березень). Том 1. С. 5 – 11.</p> <p>5. Бій бріга «Меркурій» з турецькими лінійними кораблями 14 травня 1829 р.: спроба реконструкції // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2018. № 4 (24) (жовтень-грудень). Том 2. С. 14 -23.</p> <p>П.3. наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії;</p> <p>1. Історія стародавнього світу (Греція та Рим). Навчально-методичний посібник / Н. О. Рижева, К. В. Горбенко, В. В. Кузовков, Д. В. Філатов. – Миколаїв :Гліон, 2017. 443 с. (електронне видання). Рекомендовано вченою радою МНУ імені В. О. Сухомлинського (протокол № 20 від 16.05.17 р.)</p> <p>П. 8. Виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;</p> <p>1. Виконавець науково-дослідницької теми «Комплексне дослідження археологічних пам'яток Нижнього Побужжя III тис. до н.е.–XV ст. (пам'яткоохоронний аспект)» (№ державної реєстрації № 0118U003394 . Закінчення 2020 р.</p> <p>П.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю:</p> <p>Член наукової спілки краєзнавців України</p>	
--	--	--	--	--	--

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЯ

1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського Історичний факультет
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	бакалавр бакалавр історії, історик, вчитель історії
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Історія та археологія
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки і 10 місяців
<i>Наявність акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію Серія НД № 1597073 Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 31 березня 2015 р. протокол № 115 Наказ МОН України від 14.04.2015 № 553л 3 галузі знань 03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія Визнано акредитованим за рівнем бакалавр (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565)
<i>Цикл / рівень</i>	НРК України – 1 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність атестату про середню освіту
<i>Мова викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До 01.07.2025 р.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://mdu.edu.ua/?page_id=22046
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка фахівців зі спеціальності «Історія та археологія», які б володіли основними фаховими, мовними, гуманітарними та міждисциплінарними компетенціями	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	Галузь знань – 03 гуманітарні науки. Спеціальність – 032 Історія та археологія. Програма міждисциплінарна. Складові програми – історичні, педагогічні, загальногуманітарні: 80:10:10
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження. Орієнтована на глибоку спеціальну підготовку, науковців, учителів історії, працівників державних установ та громадських організацій, ініціативних фахівців, здатних генерувати нові ідеї та знання на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного і актуального навчання.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Формування компетентного фахівця з історичної освіти, здатного реалізовувати науково-просвітницькі проекти

<i>Особливості програми</i>	Педагогічна складова дає можливість випускникам працювати вчителями історії у загальноосвітніх навчальних закладах
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	<p>Допуск до професії – за наявності освітньої й професійної кваліфікації, підтвердженої відповідним документом.</p> <p>Бакалавр історії та археології може працювати в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, ВНЗ 1–2 рівнів акредитації (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження відповідних практик); в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо.</p> <p>Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, може працювати:</p> <p>2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії;</p> <p>2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів;</p> <p>2441.1 – антрополог;</p> <p>2442.2 – археограф, археолог, етнолог, палеограф;</p> <p>2320 – вчитель-стажист середнього навчально-виховного закладу</p> <p>2331 – вчитель загальноосвітнього навчального закладу</p> <p>232 – викладач середніх навчальних закладів</p>
<i>Подальше навчання</i>	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Грунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної та дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних задач, виконання проектів, навчальних та виробничих практик, курсових робіт
<i>Оцінювання</i>	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, підсумковий контроль); контрольні роботи, індивідуальні проектні роботи, тестування, заліки, звіти про практику, курсові роботи, письмові екзамени, комплексні екзамени.
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що

	передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>(ЗК-1) Вправність мислення. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації. Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань і стратегій/способів мислення. Здатність раціонально організовувати власну діяльність та ефективно використовувати час.</p> <p>(ЗК-2) Розвиненість рефлексії. Здатність відрізнати суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміти надавати перевагу останнім. Критичність і самокритичність мислення. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань.</p> <p>(ЗК-3) Інтелектуальна комунікація. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст і структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі. Відкритість, здатність сприймати та враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухних ідей. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>(ЗК-4) Мовно-текстологічна здатність. Аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми. Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту. Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною, зокрема англійською мовою.</p> <p>(ЗК-5) Особиста ціннісно-вольова налаштованість. Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату та інших виявів недоброчесності. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків. Здатність працювати в колективі та самотійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам. Здатність життєво та фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини</p>

	<p>не як засобу, а як цілі та цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>(ФК-1) Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності</p> <p>(ФК-2) Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах</p> <p>(ФК-3) Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією</p> <p>(ФК-4) Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих у фаховому середовищі</p> <p>(ФК-5) Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел і використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи, посилання на електронні ресурси</p> <p>(ФК-6) Здатність виявляти та опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти тощо) для реалізації науково-дослідних проектів</p> <p>(ФК-7) Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних й археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних</p> <p>(ФК-8) Фахові знання і професійні навички роботи з виявлення, опрацювання і охорони матеріальної та духовної культурної спадщини</p> <p>(ФК-9) Усвідомлення особливостей розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному та теоретичному рівнях</p> <p>(ФК-10) Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні та соціальні події та явища</p> <p>(ФК-11) Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію</p> <p>(ФК-12) Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів</p>

	(ФК-13) Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів (ФК-14) Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану
--	--

7 – Програмні результати навчання

(ПРН-1) Здатність запам'ятовувати або відтворювати:

найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом; основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії; основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології; основні принципи і методи історичного пізнання; основні типи і види історичних джерел; необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження; детальні знання про певний історичний період або проблему.

(ПРН-2) Здатність розуміти та інтерпретувати:

основні завдання історичної та археологічної науки; з'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них; класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проектів; інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо); обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів.

(ПРН-3) Здатність використовувати вивчений матеріал в нових ситуаціях:

виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі; оцінювати основні тенденції та особливості історичного розвитку людства у певні історичні періоди; аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах; демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі; організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України; планувати дослідницькі проекти з історії, археології, історіографії, джерелознавства, краєзнавства та ін.; застосовувати сучасні методики викладання історії.

(ПРН-4) Здатність розбивати інформацію на відповідні компоненти і розуміти їх взаємозв'язок:

аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії; визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнародних та міжетнічних відносин; досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби; упорядковувати історичні джерела у відповідності до їх інформаційного потенціалу при розробці конкретної науково-дослідницької теми та реалізації археографічних проектів; розділяти на категорії пам'ятки матеріальної культури та історичні документи відповідно до нормативів.

(ПРН-5) Здатність поєднувати частини разом, щоби одержати ціле з новою системною властивістю:

формулювати мету та завдання конкретного історичного дослідження; всебічно розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і наукової літератури; аргументувати важливість соціальних функцій історика в сучасному суспільстві; інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології; пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот; встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур.

(ПРН-6) Здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі:

аргументувати актуальність теми обраного наукового проекту (дипломної роботи), встановлювати її зв'язок з пріоритетними напрямками розвитку сучасної науки в Україні; критично оцінювати ступінь розробленості дослідницької проблеми та новизну отриманих результатів; чітко пояснювати мету, задачі, об'єкт, предмет та методи дослідження; узагальнювати результати дослідницької (дипломної) роботи та рекомендувати шляхи їх використання; робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи; порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології.

(ПРН-7) Бажання (направленість) студента:

використовувати інноваційні форми і технології сучасної вітчизняної та зарубіжної історичної науки та освіти; визначати загальні і специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України; вказувати на взаємозв'язок вітчизняної, європейської і світової історії.

(ПРН-8) Активна участь студента в навчальному процесі:

відповідати сучасним вимогам до організації навчального процесу; дискутувати щодо перспектив розвитку історії та археології в сучасних умовах; обговорювати зміст і план презентації науково-історичного проекту; брати участь у ділових іграх, з допомогою яких моделюється наближена до реальної професійної сфери здобувача вищої освіти ситуація.

(ПРН-9) Визнання та підтримка певних цінностей:

налаштованість на консолідацію суспільства; пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку; доводити історичну своєрідність, культурне та етнопонаціональне розмаїття України; виявляти повагу до різноманітних національних спільнот як невід'ємної складової історії України; співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; визнавати роль і значення історичної науки та освіти в процесі євроінтеграції України.

(ПРН-10) Засвоєння певної системи цінностей:

дотримуватись концепції міжнаціонального та міжкультурного діалогу в Україні; виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних істориків та археологів; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

(ПРН-11) Дотримання певної системи цінностей:

виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; переглядати результати власної праці та визнавати власну відповідальність за свої вчинки; практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці; поширювати кращий досвід професійної діяльності, демонструвати гідну соціальну поведінку, дотримуватись здорового способу життя.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Фахову підготовку студентів забезпечує професорсько-викладацький склад кафедр історії та археології, історії
Матеріально-технічне забезпечення	Приміщення для аудиторних занять з інформаційно-комунікаційним технічним обладнанням (комп'ютери)
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наочні навчальні посібники – колекції археологічного музею кафедри історії та археології, картографічні матеріали, тематичні презентації, бібліотечні ресурси, робочі навчальні програми, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи. Бази практик.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Здійснюється в рамках українського освітнього законодавства
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна академічна мобільність здійснюється відповідно до міжнародних угод, укладених між Миколаївським

	національним університетом та університетами-партнерами
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент

<i>Код н/п</i>	<i>Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)</i>	<i>Кількість кредитів</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>
	I. Нормативна частина		
	1.1 Цикл загальної підготовки		
ЗП 1	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік
ЗП 2	Університетські студії	3	залік
ЗП 3	Теорія та практика наукових досліджень	3	залік
ЗП 4	Філософія	3	залік
ЗП 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	залік
	Всього	18	
	1.2 Цикл професійної підготовки		
ПП 1	Педагогіка (загальна та історія педагогіки)	5	іспит
ПП 2	Психологія (загальна та вікова)	5	іспит
ПП 3	Інклюзивна освіта	3	залік
ПП 4	Археологія та давня історія України	6	іспит
ПП 5	Історія стародавнього Сходу та античності	7	Залік, іспит
ПП 6	Історія середніх віків	6	іспит
ПП 7	Історія країн Європи та Америки (ранньомодерна та модерна)	5	іспит
ПП 8	Історія країн Європи та Америки (новітня)	5	іспит
ПП 9	Історія України (середньовічна)	4	іспит
ПП 10	Історія України (ранньомодерна)	4	іспит
ПП 11	Історія України (модерна)	3	іспит
ПП 12	Історія України (новітня)	5	іспит
ПП 13	Етнологія	3	залік
ПП 14	Спеціальні історичні дисципліни	4	залік
ПП 15	Джерелознавство та архівознавство (інтегрований курс)	4	залік
ПП 16	Пам'яткознавство та музеєзнавство (інтегрований курс)	3	залік
ПП 17	Історія історичної науки	4	іспит
ПП 18	Теорія та методика навчання історії та суспільствознавчих дисциплін	6	Залік, іспит
ПП 19	Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності	3	залік
ПП 20	Антропологія	3	залік
	Всього	106	
	Курсова робота з всесвітньої історії	1	диф. залік

<i>Код н/п</i>	<i>Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)</i>	<i>Кількість кредитів</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>
	Курсова робота з історії України	1	диф. залік
	Курсова робота з історичних дисциплін	1	диф. залік
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	124	
	II. Вибіркова частина		
	2.1 Дисципліни за вибором закладу вищої освіти		
ДВ 1	Іноземна мова	18	залік
ДВ 2	Фізичне виховання	8	залік
ДВ 3	Історична регіоналістика	5	залік
ДВ 4	Трудове право	3	залік
ДВ 5	Соціально-політичні та країнознавчі студії	3	залік
ДВ 6	Старослов'янська мова	3	залік
ДВ 7	Менеджмент підприємницької діяльності	3	залік
ДВ 8	Релігієзнавчі та культурологічні студії	4	залік
	Всього	47	
	2.2 Дисципліни вільного вибору студента		
	2.2.1 Дисципліни додаткової спеціальності		
ДВС 1	Історія слов'янських народів	5	залік
	Історія слов'янських країн Східної Європи		
ДВС 2	Історія країн Сходу	5	залік
	Історія країн Азії та Африки в модерну добу		
ДВС 3	Пізня Римська імперія	4	залік
	Пізня античність в історії Європи		
ДВС 4	Етнічна історія України	5	залік
	Етносоціальні процеси в незалежній Україні		
ДВС 5	Історія Гетьманщини	4	залік
	Історія українського козацтва		
ДВС 6	Історія міжнародних відносин Європи	4	залік
	Історія міжнародних відносин України		
ДВС 7	Історична пам'ять та історична політика	3	іспит
	Історична пам'ять в контексті історичної освіти		
	Всього	30	
	2.2.2 Вибіркові дисципліни (I, II циклів)		
ДВС 8	Вибіркова дисципліна №1	5	залік
ДВС 9	Вибіркова дисципліна №2	5	залік
ДВС 10	Вибіркова дисципліна №3	5	залік
ДВС 11	Вибіркова дисципліна №4	5	залік
ДВС 12	Вибіркова дисципліна №5	5	залік
ДВС 13	Вибіркова дисципліна №6	5	залік
	III. Практична підготовка		
ПрП 1	Археологічна виробнича практика	3	диф. залік
ПрП 2	Архівна навчальна практика	3	диф. залік
ПрП 3	Педагогічна навчальна практика	3	диф. залік

<i>Код н/п</i>	<i>Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)</i>	<i>Кількість кредитів</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>
ПрП 4	Музейно-етнографічна навчальна практика	3	диф. залік
ПрП 5	Краєзнавчо-туристична навчальна практика	3	диф. залік
ПрП 6	Педагогічна виробнича практика	9	диф. залік
	Всього	24	
	РАЗОМ	240	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту. Складання здобувачем комплексного кваліфікаційного іспиту всесвітньої історії та історії України; педагогіки, психології та методики викладання історії передбачає перевірку рівня його теоретичної та практичної фахової підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за цією спеціальністю.

Атестація завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавр історії, історик, вчитель історії

2.2 Структурно-логічна схема ОП

I КУРС		II КУРС		III КУРС		IV КУРС	
I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
I. НОРМАТИВНА ЧАСТИНА							
1.1 Цикл загальної підготовки							
Українська мова за професійним спрямуванням	Теорія та практика наукових досліджень	Філософія				Іноземна мова за професійним спрямуванням	Іноземна мова за професійним спрямуванням
Університетські студії							
1.2 Цикл професійної підготовки							
Психологія (загальна та вікова)	Педагогіка (загальна та історія педагогіки)	Інклюзивна освіта					Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності
Археологія та давня історія України			Історія України (середньовічна)	Історія України (ранньомодерна)	Історія України (модерна)	Історія України (новітня)	
Історія стародавнього Сходу та античності	Історія стародавнього Сходу та античності	Історія середніх віків	Історія країн Європи та Америки (ранньомодерна та модерна)	Історія країн Європи та Америки (новітня)			
		Джерелознавство та архівознавство (інтегрований курс)	Пам'яткознавство та музеєзнавство (інтегрований курс)	Теорія та методика навчання історії та суспільствознавчих дисциплін	Теорія та методика навчання історії та суспільствознавчих дисциплін		
			Антропологія	Етнологія		Спеціальні історичні дисципліни	Історія історичної науки
		Курсова робота з всесвітньої історії		Курсова робота з історії України	Курсова робота з історичних дисциплін		
II. ВИБІРКОВА ЧАСТИНА							
2.1. Дисципліни за вибором закладу вищої освіти							
Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Соціально-політичні та країнознавчі студії	

<i>I КУРС</i>		<i>II КУРС</i>		<i>III КУРС</i>		<i>IV КУРС</i>	
<i>I семестр</i>	<i>II семестр</i>	<i>III семестр</i>	<i>IV семестр</i>	<i>V семестр</i>	<i>VI семестр</i>	<i>VII семестр</i>	<i>VIII семестр</i>
Фізичне виховання	Фізичне виховання	Фізичне виховання	Фізичне виховання	Старослов'янська мова	Історична регіоналістика	Менеджмент підприємницької діяльності	
					Трудове право	Релігієзнавчі та культурологічні студії	
2.2.1 Дисципліни додаткової спеціальності							
				Перелік №1	Перелік № 2	Перелік № 4	Перелік № 5
					Перелік № 3		Перелік № 6
							Перелік № 7
2.2.2 Вибіркові дисципліни (I, II циклів)							
Вибіркова дисципліна №1	Вибіркова дисципліна №2	Вибіркова дисципліна №4	Вибіркова дисципліна №5				
	Вибіркова дисципліна №3		Вибіркова дисципліна №6				
III. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА							
	Археологічна виробнича практика	Архівна навчальна практика		Педагогічна навчальна практика	Музейно-етнографічна навчальна практика	Краєзнавчо-туристична навчальна практика	Педагогічна виробнича практика

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ЗП 5	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5-8	ПП 9-12	ПП 13	ПП 14	ПП 15	ПП 16	ПП 17	ПП 18	ПП 19	ПП 20	ДВ 1	ДВ 2	ДВ 3	ДВ 4	ДВ 5	ДВ 6	ДВ 7	ДВ 8	ДВС 1	ДВС 2	ДВС 3	ДВС 4	ДВС 5	ДВС 6	ДВС 7	ДВС 8	ДВС 9	ДВС 10	ДВС 11	ДВС 12	ДВС 13	ПрП 1	ПрП 2	ПрП 3	ПрП 4	ПрП 5	ПрП 6						
ПРН-1			•	•					•	•	•		•	•	•				•									•	•	•		•										•	•		•	•						
ПРН-2			•						•	•	•		•	•	•				•									•	•	•		•											•	•		•	•					
ПРН-3	•		•		•	•	•									•	•			•																																
ПРН-4												•		•	•							•		•							•		•																			
ПРН-5	•		•	•	•															•								•																								
ПРН-6			•													•																																				
ПРН-7									•	•	•		•				•	•	•									•	•	•		•																				
ПРН-8		•																																																		
ПРН-9		•										•					•																																			
ПРН-10	•			•																																																
ПРН-11																					•		•				•																									

Керівник проєктної групи _____ О.В. Господаренко